

Asia: VN/7272/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne 1 §:ään – Soveltamisala
Era kommentarer om 1 § – Tillämpningsområde

-

Kommenttinne 2–3 §:ään – Purkamisvelvollisuus ja purkamisen laajuus eräissä tilanteissa
Era kommentarer om 2–3 § – Nedmonteringskyldighet och nedmonteringens omfattning i vissa situationer

Rahoitusleasingissä leasingyhtiö rahoittaa leasingkohteen rakentamisen ja omistaa leasingkohteet, mutta niiden hallinta- ja käyttöoikeus ovat koko sopimuskauden leasingvuokralaisella. Tuulivoimalahankkeissa leasingrahoittaja toimii hankkeen taustalla eikä osallistu tuulivoimapuiston rakentamis- tai muiden lupien hankintaan tai rakentamishankkeen toteuttamiseen muutoin. Vaihtoehtoisesti maatuulivoimalan rahoitus voidaan järjestää pankkilainalla, jonka vakuutena käytetään mm. kiinteistökiinnityksiä.

Esitysluonnoksen mukaan purkamisvelvollisuus (2 §) ja vakuuden asettamisvelvollisuus (4 §) kohdistuvat voimalan omistajaan. Rahoitusleasingissä tämä tarkoittaisi leasingrahoittajaa, mikä asettaa rahoitusmuodot — erityisesti vakuudellisen pankkilainan ja rahoitusleasingin — keskenään eriarvoiseen asemaan. Rahoitusleasingin eriarvoinen kohtelu vakuudelliseen lainarahoitukseen verrattuna voi vaikeuttaa kyseisen rahoitusmuodon käyttöä ja näin ollen heikentää yritysten rahoitusmahdollisuuksia.

Toisekseen leasingrahoittajat ovat tyypillisesti luottolaitoksia tai niiden tytäryhtiöitä, jotka eivät tyypillisesti anna omista rahoitusjärjestelyihin liittyvistä velvoitteistaan vakuuksia, eikä tällainen vaatimus olisi riskienhallinnan näkökulmasta tarkoituksenmukainen. Lakiesityksen 4 §:n mukainen ratkaisu johtaisi siihen, että leasingrahoittajan tulisi tuulivoimapuiston omistajan ominaisuudessa

hankkia vakuus eli esimerkiksi pankkitakaus kilpailevalta luottolaitokselta, mikä ei vastaa rahoitusmarkkinoiden käytäntöä eikä paranna vakuuden tarkoitusta.

Esityksen oikeusvertailussa tarkastelluissa maissa vastuuta purkamisesta ja/tai vakuudesta ei ole asetettu voimalan omistajalle, vaan toiminnanharjoittajalle tai tuulivoimatoimintaa koskevan luvan haltijalle. Suomessa lakiesityksen mukaan esimerkiksi jätelain mukaan tuulivoimatoiminnassa syntyvän jätteen haltija ja jätehuollosta vastaava taho on ensisijaisesti toimintaa harjoittava yhtiö, ei omistaja. Vastaavasti esimerkiksi laki uusiutuville energianlähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (1396/2010) kohdistaa tuotantotuen sähköntuottajalle eli taholle, joka tuulivoimapuistoa operoi, ei voimalan omistajalle.

FA katsoo edellä kuvatun vuoksi, että maatuulivoimalan purkuvelvoite ja vakuuden asettamisvelvoite tulee kohdistaa taholle, joka tosiasiallisesti harjoittaa tuulivoimatoimintaa ja hyötyy sen tuottamasta taloudellisesta tuloksesta, ei rahoitusmuodon perusteella määräytyvälle muodollisjuridiselle omistajalle. Lain 2 §:n ja 4 §:n perusteluja tulee täsmentää tältä osin. Voimalan omistajan sijasta lainkohdissa tulisi viitata tuulivoimayhtiöön tai tuulivoimatoimintaa harjoittavaan yhtiöön.

Kommenttine 4–6 §:ään – Vakuutta koskevat säännökset

Era kommentarer om 4–6 § – Bestämmelser om säkerheten

4 § (Vakuuden asettaminen ja vakuuden määrä): FA huomauttaa, että esityksen sanamuotoa tulisi tarkentaa talletusvakuuden (pantattu talletus) osalta. Talletusvakuuden antaja ei ole pankki vaan yhtiö, jonka nimiin pankkitili on avattu ja jonka omaisuuserästä on tällöin kyse. Luottolaitos voi toimia tilipankkina asiakkaansa antamalle talletusvakuudelle, mutta ei itse voi toimia sellaisen antajana.

5 § (Vakuuden voimassaolo): Esitysluonnoksen sana ”yhtäjaksoisesti” aiheuttaa operatiivisen haasteen vanhentumislain näkökulmasta. Käytännössä toistaiseksi voimassaolevat takaukset uusitaan ennen 10 vuoden määräaika, jotta vanhentumislain 8 §:n mukainen 10 vuoden vanhentumisaika saadaan tehokkaasti katkaistua. Pankkitakauksen voimassaolo ja mahdollinen pidennys on asiakaan ja pankin välillä sovittava asia. FA painottaa, että tuulivoimaprojektien pitkä elinkaari huomioiden vakuutta ja sen antajaa tulee voida vaihtaa vakuusvelvoitteen aikana tuulivoimaprojektia koskevien mahdollisten uudelleenrahoitusten yhteydessä.

Kommenttine 7 §:ään – Purkamisesta määrääminen

Era kommentarer om 7 § – Föreläggande om nedmontering

-

Kommenttine 8 §:ään – Voimalan omistajan konkurssi

Era kommentarer om 8 § – Kraftverksägarens konkurs

-

Kommenttinne 9 §:ään – Viranomaistehtävästä kunnalle suoritettava maksu
Era kommentarer om 9 § – Avgift som betalas till kommunen för myndighetsavgifter

-

Kommenttinne 10 §:ään – Viittaus rikoslakiin
Era kommentarer om 10 § – Hänvisning till strafflagen

-

Kommenttinne 11 §:ään – Voimaantulo
Era kommentarer om 11 § – Ikraftträdande

-

Kommenttinne 56 b §:ään – Maatuulivoimalan purkamislupa
Era kommentarer om 56 b § – Rivningslov för landbaserade vindkraftverk

-

Kommenttinne koskien muita rakentamislain muutettavaksi ehdotettavia pykälää
Era kommentarer om övriga paragrafer som föreslås bli ändrade i bygglagen

-

Kommenttinne koskien maatuulivoimalan rakentamista koskevaan lupahakemukseen liitettävää selvitystä voimalan purkamisen kustannuksista
Era kommentarer om den utredning av kostnaderna för nedmontering av ett landbaserat vindkraftverk som fogas till ansökan om tillstånd att bygga ett landbaserat vindkraftverk

-

Kommenttinne vaikutusten arviointiin
Era kommentarer om bedömningen av konsekvenserna

-

Muut kommenttinne hallituksen esitysluonnoksen yleisperusteluihin (luvut 1–12, lukuun ottamatta lukuja 4.2 Pääasialliset vaikutukset ja 7 Säännöskohtaiset perustelut)
Övriga kommentarer om den allmänna motiveringen till utkastet till regeringsproposition (kapitlen 1–12, med undantag av kapitel 4.2 Huvudsakliga konsekvenser och 7 Specialmotivering)

-

Yleiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta
Allmänna kommentarer om utkastet till regeringsproposition

-

Åberg Johan
Finanssiala ry